

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr.156-XIV din 14.10.1998

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul legii urmărește instituirea practicii de indexare semestrială a pensiilor (de două ori pe an). Cea de-a doua indexare din an se propune a fi operată la data de 1 octombrie, în funcție de dinamica creșterii prețurilor de consum în semestrul I al anului respectiv.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea promovării proiectului. Recomandăm autorului să elaboreze nota informativă conform cerințelor de fundamentare a proiectului actului normativ stabilite de art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative: condițiile ce au impus adoptarea, finalitățile urmărite, modul cum se va răsfrânge această schimbare asupra metodologiei existente la moment pentru calculul pensiilor, efectul social, economic sau de altă natură etc.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Fundamentarea economico-financiară lipsește, deși realizarea prevederilor proiectului presupune cheltuieli financiare.

Implementarea proiectului de lege necesită cheltuieli financiare suplimentare, care vor fi suportate de bugetul de stat. Nota informativă care însoțește proiectul nu prezintă nici măcar un calcul estimativ al acestora, ceea ce încalcă prevederile art.20 lit.(d) din Legea 780/2001 privind actele legislative. Prin urmare, considerăm necesară concretizarea aspectelor respective în nota informativă.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Proiectul nu este în detrimentul interesului public, promovează drepturile social-economice ale pensionarilor și corespunde politicii statului de a oferi o protecție adecvată drepturilor cetățenilor, în special, păturilor social vulnerabile.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul și nota informativă la acesta, era publicat pe site-ul Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce atestă faptul că sunt întrunite cerințele impuse de art.8-11 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

1. După alineatul (1) se introduc două alineate noi cu următorul conținut:

„(2) O a doua indexare în același an se va realiza în cazul în care indicele prețurilor de consum în primul semestru al anului în curs, constituie cel puțin 105% în raport cu cel stabilit la începutul anului. Cea de-a doua indexare se va efectua la 1 octombrie, cu un coeficient de indexare care constituie cel puțin 50% din creșterea prețurilor de

consum, înregistrată în primul semestru al anului în curs, indexării fiind supusă numai partea de pensie achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.”

Atenționăm autorul asupra insuficienței procedurilor administrative stabilite de normă. Autorul nu stipulează metodologia de calcul a majorării de prețuri, de asemenea, considerăm condiționarea unei prescripții a legii și deci a mecanismului de indexare precum și a efectelor produse - în cadrul unui act legislativ cu un caracter imperativ precum este Legea nr.156/1998 - ca o soluție insuficientă.

Dacă autorul urmărește cu adevărat îmbunătățirea nivelului de trai al pensionarilor prin actualizarea operativă a valorilor pensiilor și, respectiv, diminuarea efectului negativ de creștere a prețurilor, trebuie să înlăture condiționarea din normă, cu prezentarea unui mecanism coerent de calcul.

În condițiile lipsei sau ambiguității procedurilor de stabilire a creșterii prețurilor și a calculelor de indexare a pensiilor, traducerea în viață a prevederilor normei va fi dificil de realizat.

Recomandarea: Recomandăm modificarea normei, cu detalierea necesară și schimbarea stilului de reglementare.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starașciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
05 Februarie 2015

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a

